

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Θέμα: Αποτελέσματα Επιστημονικού Σεμιναρίου με θέμα “Αντιμετωπίζοντας τη Λειψυδρία σε ένα Μεταβαλλόμενο Κλίμα”

Ολοκληρώθηκαν με επιτυχία οι εργασίες του διήμερου Επιστημονικού Σεμιναρίου με θέμα “*Αντιμετωπίζοντας τη Λειψυδρία σε ένα Μεταβαλλόμενο Κλίμα*” που διοργανώθηκε στη Μυτιλήνη στις 17 και 18 Μαΐου 2007, στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ Αναμόρφωσης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Γεωγραφίας στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Στα πλαίσια του σεμιναρίου έγινε εμπειριστατωμένη ανάλυση των βασικών αρχών και προβλημάτων που συνδέονται με τη χρήση και κατάχρηση του νερού, και τη διαχείριση των υδατικών πόρων και του κινδύνου λειψυδρίας τόσο στην Ελλάδα όσο και στον υπόλοιπο κόσμο, με εισηγήσεις από 3 διακεκριμένους επιστήμονες σε θέματα νερού, υδατικών πόρων και λειψυδρίας (σημαντικών και επίκαιρων θεμάτων στις κρίσιμες μέρες που βιώνουμε φέτος και στη χώρα μας):

- 1) ο κ. Ευάγγελος Βλάχος από τις ΗΠΑ, που είναι Καθηγητής στην Περιβαλλοντική Κοινωνιολογία στο Τμήμα Κοινωνιολογίας και στο Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών του Colorado State University
- 2) ο Καθηγητής Ιωάννης Μυλόπουλος της Πολυτεχνικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, στον Τομέα Υδραυλικής και Τεχνικής Περιβάλλοντος του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών, και
- 3) ο Λέκτορας Χρίστος Καραβίτης, από τον Τομέα Διαχείρισης Υδατικών Πόρων του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Σήμερα 230 εκατομμύρια άνθρωποι σε 26 χώρες της γης πλήττονται από λειψυδρία, ενώ το 2025 εάν οι υπάρχουσες τάσεις συνεχισθούν, ο ένας στους τρεις κατοίκους της γης, 3,5 δισ. άνθρωποι σε 52 χώρες, θα ζουν σε καθεστώς λειψυδρίας. Στην Ελλάδα υπάρχει μείωση της ποσότητας και υποβάθμιση της ποιότητας του νερού: υπόγεια και επιφανειακά ύδατα υφίστανται εντατική εκμετάλλευση – δραματικές πτώσεις της στάθμης και παροχής – εκτεταμένη ρύπανση – υφαλμύρωση παράκτιων υδροφορέων, ενώ δύο στους τρεις υγροβιότοπους έχουν εξαφανιστεί τα τελευταία 50 χρόνια.

Από τις παρουσιάσεις και τις συζητήσεις που ακολούθησαν του σεμιναρίου προέκυψαν μία σειρά από επιστημονικές και χρήσιμα συμπεράσματα όσον αφορά τις βιοφυσικές, κοινωνικοοικονομικές, πολιτικές, πολιτιστικές και τεχνολογικές προεκτάσεις για την ορθολογική αντιμετώπιση της λειψυδρίας σε ένα μεταβαλλόμενο κλίμα στον πλανήτη μας. Τα αποτελέσματα αυτά συνοψίζονται στη συνέχεια:

- Ανυδρία, ελλείψεις νερού, λειψυδρία, ξηρασίες και ερημοποίηση εμφανίζονται με βάση τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ περιβάλλοντος και ανθρώπων στο χώρο και στο χρόνο
- Απαιτείται διευθέτηση του ισοζυγίου προσφοράς και ζήτησης του νερού ως κοινωνικού αγαθού, με τιμολόγηση και αληθινή ανάκτηση του κόστους σύμφωνα με την πλήρη αξία του
- Το προδιαγεγραμμένο ζοφερό μέλλον φαίνεται να είναι ήδη εδώ με την αβεβαιότητα και μεταβλητότητα των φυσικών φαινομένων, την ανθρωπογεωγραφία της τρωτότητας, και την ετοιμότητα και εγρήγορση του κοινού ως βασικές συνιστώσες των προβλημάτων και των μέτρων αντιμετώπισης της λειψυδρίας
- Απαιτούνται διασυνδέσεις μεταξύ της τεχνολογίας και της κοινωνίας με έμφαση στις διαδικασίες ανάλυσης και διαχείρισης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, αξιολόγησης των σεναρίων και λήψης αποφάσεων για τους υδατικούς πόρους
- Ως δεδομένα θα πρέπει να θεωρούνται η ανάπτυξη δεικτών βιωσιμότητας, η χρησιμοποίηση ανταλλαγμάτων και συμβιβασμών, και η άσκηση υδρο-διπλωματίας στις “συγκρούσεις” για το νερό
- Φυσικές (*επικινδυνότητα*) και ανθρωπογενείς (*τρωτότητα*) παράμετροι θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στην ανάλυση και εκτίμηση του κινδύνου λειψυδρίας.

Το πρόβλημα του νερού στην Ελλάδα ξεκινά από τη χρονική και χωρική ανισοκατανομή των υδατικών πόρων – τη συγκεντρωτική ανάπτυξη του πληθυσμού και της οικονομικής δραστηριότητας – την ευαίσθητη νησιωτική χώρα με την αυξημένη τουριστική κίνηση το καλοκαίρι – και την εκτεταμένη ακτογραμμή με προβλήματα υφαλμύρωσης.

Θέματα που τέθηκαν και πρέπει να αντιμετωπισθούν μεσο-βραχυπρόθεσμα στην Ελλάδα με σχεδιασμό και ολοκληρωμένη διαχείριση των κινδύνων (και όχι όπως συνήθως γίνεται με την εκ των υστέρων διαχείριση των κρίσεων):

- Ανορθόδοξες και “υδρο”–παράλογες γεωργικές καλλιέργειες και πρακτικές
- Λειψυδρίες, δασικές πυρκαγιές, πλημμύρες και μπλακ-άουτ ηλεκτροδότησης
- Αφαλάτωση θαλασσινού νερού με ήπιες μορφές ενέργειας
- Σενάρια κλιματικής αλλαγής και υδατικοί πόροι
- Ορθολογική διαχείριση της παράκτιας ζώνης, με δεδομένο ότι το 80% των μεγάλων αστικών κέντρων βρίσκονται στις ακτές
- Αναποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης
- Επιβολή “δημοκρατικών” ορίων για να αποφύγουμε “τυραννικούς” περιορισμούς
- Εκπαίδευση, ευαισθητοποίηση και συμμετοχή του κοινού στην “υδρο”–λογική λήψη αποφάσεων
- Εφαρμογή της επιστήμης και της τεχνολογίας στην “αιφορική” διαχείριση των υδατικών πόρων
- Ολοκληρωμένη πολιτική του νερού με αποτελεσματικότητα

- Αποκεντρωμένη και συμμετοχική διαχείριση του νερού με ισότητα και ισοτιμία.

Οι διαλέξεις του σεμιναρίου ήταν ανοικτές στην πανεπιστημιακή κοινότητα, στους υπεύθυνους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς καθώς και σε κάθε ενδιαφερόμενο, ενώ ακολούθησε προβολή ταινίας μικρού μήκους με θέμα «Ιστορίες του Νερού: Έρημοι στην Ευρώπη» με την ευγενική χορηγία του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών και της Γαλλικής Πρεσβείας.

Ο Υπεύθυνος Διοργάνωσης του Σεμιναρίου

Κώστας Δ. Καλαμποκίδης, Επίκ. Καθηγητής
Εργαστήριο Γεωγραφίας Φυσικών Καταστροφών
Τμήμα Γεωγραφίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Λόφος Πανεπιστημίου, 81100 Μυτιλήνη
Τηλ.: 22510-36435, Fax: 22510-36439
E-mail: kalabokidis@aegean.gr

